

Sygn. akt III C 1816/19

POSTANOWIENIE

Dnia 31 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie III Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący **SSO Joanna Kruczkowska**

po rozpoznaniu w dniu 31 grudnia 2019 r. w Warszawie

sprawy z powództwa M. M., D. M., L. M., A. M.

przeciwko (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w A. - Oddział w P.

o ustalenie

/w przedmiocie wniosku o udzielnie zabezpieczenia k. 6/

postanawia:

oddalić wniosek.

SSO Joanna Kruczkowska

III C 1816/19

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 31 grudnia 2019 r.

Pozwem z dnia 23 grudnia 2019 r. (data stempla Biura Podawczego k.3) powodowie wnieśli o ustalenie na podstawie art. 385⁽¹⁾ §1 k.c., że umowa kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 17 marca 2008 r. identyfikator kredytu (...) zawarta pomiędzy powodami a poprzednikiem prawnym pozwanego (...) S.A. Oddział w P. powinna być wykonywana z pominięciem niedozwolonych warunków (postanowień abuzywnych) to jest klauzul indeksacyjnych umożliwiających pozwanemu na arbitralne i swobodne określenie kursu franka szwajcarskiego (CHF) do złotych polskich (PLN), a tym samym w ten sposób wysokości świadczenia powodów- kredytobiorców. Ponadto wnieśli o ustalenie, że kwota kredytu w Umowie Kredytu określona jest w PLN i objęta stopą procentową określoną w tej Umowie na podstawie zmiennej stopy procentowej LIBOR 3M (CHF) i stałej marży banku 1,20 % oraz zwrotu przez pozwanego w CHF solidarnie na rzecz powodów wszystkich wpłat dokonanych przez powodów tytułem spłaty kredytu w CHF / pozw k.3-6/.

Wraz z pozwem powodowie wnieśli o zabezpieczenie niepieniężnych roszczeń majątkowych powodów przez unormowanie praw i obowiązków stron na czas trwania postępowania poprzez ograniczenie zakresu obowiązków powodów wynikających z Umowy Kredytu polegające na określeniu kwoty zapłaty raty na rzecz pozwanego banku z tytułu spłaty kredytu na kwotę 1.500 zł. W uzasadnieniu wniosku o zabezpieczenie powodowie wskazali, że niekorzystne skutki Umowy Kredytu i Aneksów nr (...) zmuszają powodów do kupna co miesiąc 500 CHF po aktualnej cenie rynkowej tej waluty, co powoduje, że powodowie w czasie trwania postępowania nadal podlegać będą ryzyku walutowemu i zmuszeni będą do wykonywania Umowy Kredytowej w sposób określony jej nieuczciwymi warunkami, to jest klauzulami indeksacyjnymi. Dotychczasowy sposób wykonywania Umowy Kredytowej w czasie trwania niniejszego postępowania spowoduje dalsze niekorzystne dla powodów skutki majątkowe /uzasadnienie wniosku o zabezpieczenie k.6-7/.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

W ocenie Sądu wniosek o zabezpieczenie powództwa nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Natomiast art. 730¹ § 1 k.p.c. stanowi, że udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny, który na podstawie § 2 powołanego przepisu, istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Należy przy tym wskazać, iż w świetle powołanych przepisów obie te przesłanki muszą wystąpić łącznie. Warto też podkreślić, że uprawdopodobnienie powinno opierać się na przedstawieniu stosownych środków dowodowych, na podstawie których kierując się zasadami doświadczenia życiowego, a także racjonalną oceną przedstawionego stanu faktycznego, można dojść do usprawiedliwionego przekonania, że dochodzone roszczenie oraz obawa zniweczenia skutków procesu są wysoce prawdopodobne. Dodać należy, że uprawdopodobnienie to nie może opierać się wyłącznie na samych twierdzeniach strony.

W przedmiotowej sprawie powodowie domagają się udzielenia zabezpieczenia roszczenia niepieniężnego. W takim przypadku, stosownie do treści art. 755 § 1 k.p.c., Sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. Przepis ten uprawnia Sąd do stosowania każdego rodzaju zabezpieczenia, jaki uzna za najodpowiedniejszy. Przy wyborze odpowiedniego sposobu zabezpieczenia Sąd jest związany sposobami wskazanymi przez wnioskodawcę (art. 736 § 1 pkt 1 w zw. z art. 738 k.p.c.). Należy zaznaczyć, że celem zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych może być m.in. zabezpieczenie wykonania przyszłego orzeczenia. W związku z czym Sąd, oceniając istnienie interesu prawnego oraz uprawdopodobnienie roszczenia, winien uwzględnić wspomniany cel zabezpieczenia.

Materialnoprawną podstawę żądania pozwu stanowi art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe - przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. W art. 69 ust. 2 pkt 2 powołanej ustawy wskazano, że umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać m.in. kwotę i walutę kredytu. W przepisie art. 69 ust. 2 ustawy Prawo bankowe zostały wymienione elementy, jakie powinna zawierać umowa kredytu. W literaturze i orzecznictwie zgłaszane są wątpliwości, czy każda umowa kredytu powinna zawierać wszystkie z tych elementów. Nie ulega jednak wątpliwości, że umowa kredytu, w której nie wskazano wszystkich elementów określonych w art. 69 ust. 2, jest ważna (tak B. Smykla, Prawo bankowe, Komentarz, Warszawa 2011, s. 301-302). Umowa kredytu powinna jednak określać jego walutę.

W niniejszej sprawie należy przy tym wyraźnie odróżnić kwestię zastosowania w umowie niedozwolonej klauzuli umownej (art. 385 [1] k.c.) w ramach tzw. spreadu od kwestii nieważności całej umowy na podstawie art. 58 k.c. Zastosowanie przez pewien okres niedozwolonego postanowienia umownego (w zakresie sposobu rozliczania kredytu) nie powoduje a limine nieważności całej umowy od chwili jej zawarcia. Klauzulą niedozwoloną jest postanowienie umowy zawartej z konsumentem (lub wzorca umownego), które spełnia (łącznie) wszystkie przesłanki określone w przepisie art. 385¹ k.c.: 1) nie jest postanowieniem uzgodnionym indywidualnie; 2) nie jest postanowieniem w sposób jednoznaczny określającym główne świadczenia stron; 3) kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Dokonanie oceny wymaga zbadania okoliczności związanych z procesem kontraktowania, zaś oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. W świetle najnowszego orzecznictwa sądów powszechnych /np. wyrok SN z dn. 22.01.2016 r. I CSK 1049/14; wyrok SA w Krakowie z dn. 4.10.2016 r. I ACa 645/16; etc./ zasady określania kursu waluty denominacji ze względu na brak

szczegółowych parametrów pozwalających na kontrolę banku w sposobie ustalania kursu waluty, który jest odmienny od kursu oferowanego przez NBP, mogą stanowić klauzule niedozwolone, przy czym ustalenie tego wymaga kontroli incydentalnej w każdej sprawie. Związanie sądu orzeczeniem SOKiK oraz wpisaniem danej klauzuli stosowanej przez konkretny bank do rejestru klauzul niedozwolonych dotyczy tylko tych umów, które zostały zawarte po umieszczeniu postanowienia umownego do ów rejestru.

Przedstawione przez wnioskodawców środki uprawdopodobnienia czynią przy tym, na obecnym etapie postępowania, zasadnym ich twierdzenia odnośnie dyskrecjonalności Banku w ustalaniu wysokości zobowiązań oraz kwestionowanych w tym zakresie klauzul indeksacyjnych w zawartej umowie kredytu. Wykładnia poszczególnych postanowień umowy i kwestia indywidualnego uzgodnienia kwestionowanych postanowień, będzie przedmiotem postępowania rozpoznawczego, jednakże - nie przesądzając na tym etapie o zasadności roszczenia wnioskodawców - bez wątplenia, wskazane zapisy wskazują na możliwość zakwalifikowania ich jako klauzul niedozwolonych, bowiem mechanizm ustalenia przez Bank kursów waluty, pozostawiający Bankowi swobodę, jest w sposób oczywisty sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta /vide SN w wyroku z dnia 22 stycznia 2016 r., I CSK 1049/14 oraz w wyroku z dnia 14 lipca 2014 r., II CSK 803/16/. W związku z powyższym, roszczenie powodów należy uznać na obecnym etapie za uprawdopodobnione.

Odnosząc się zaś do kolejnej z przesłanek kumulatywnych wymienionych w art. 730¹ k.p.c., a więc interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, powodowie nie wykazali, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia. Występowanie interesu prawnego, stosownie do art. 730¹ § 2 k.p.c. polegać może na uniemożliwieniu lub poważnym utrudnieniu osiągnięcia celu postępowania w sprawie. Jak słusznie podnosi się w literaturze dotyczącej postępowania zabezpieczającego obawa taka musi mieć charakter realny, nie zaś hipotetyczny i opierający się jedynie na subiektywnych odczuciach uprawnionego (por. E. Stefańska w; Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją Małgorzaty Manowskiej, wyd. LexisNexis Polska, s. 357).

Jednocześnie strona powodowa wskazała, że za udzieleniem zabezpieczenia przemawia fakt, że w trakcie trwania niniejszego postępowania powodowie zmuszeni będą do wykonywania Umowy Kredytowej w sposób określony jej nieuczciwymi warunkami, to jest klauzulami indeksacyjnymi, których usunięcia domagają się w pozwie, a taki dotychczasowy sposób wykonywania Umowy Kredytowej w czasie trwania postępowania spowoduje dalsze niekorzystne dla powodów skutki majątkowe. Sąd wskazuje, że w jego ocenie zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje żadnych podstaw ku temu, by uznać obawy powodów za zasadne. Na aktualnym etapie postępowania nie ma podstaw antycypować jaką teorię przyjmie Sąd, tym bardziej, iż nieznanne jest jeszcze stanowisko strony pozwanej. Nie można także poprzez postępowanie zabezpieczające wpływać na Sąd w jego orzekaniu, a do tego zmierza wniosek strony powodowej.

Wskazany przez stronę powodową sposób zabezpieczenia jawi się zatem jako nieadekwatny, albowiem w chwili obecnej zawarta przez strony umowa w dalszym ciągu wiąże zarówno Bank, jak i kredytobiorców. Zgodnie natomiast z przepisami, sposób zabezpieczenia nie może stanowić dla uprawnionego nadmiernego obciążenia, jednak ma uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną (zasada proporcjonalności zabezpieczenia - postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 9 lutego 2012 r., I ACz 196/12). Nadmienić przy tym należy, że banki nie udzielają kredytów z własnych środków, lecz ze środków finansowych uzyskanych z innych źródeł, w tym od klientów, którzy złożyli takie środki na rachunkach bankowych i lokatach. Dlatego ze względu na bezpieczeństwo powierzonych im pieniędzy, banki są wręcz zobowiązane do podejmowania wszelkich działań, pozwalających na minimalizację ryzyka w przypadku problemów ze spłatą kredytu przez konkretnego kredytobiorcę. Dochodząc spłaty zaległości, postępują zgodnie ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem umowy. Co więcej, każda osoba decydująca się na zaciągnięcie kredytu winna liczyć z obowiązkiem jego spłaty. Dla każdej osoby o przeciętnej wiedzy jest oczywistym, że zawierając umowę z Bankiem o kredyt walutowy, winna liczyć się z obowiązkiem spłaty zaciągniętego zobowiązania pieniężnego oraz konsekwencjami jego ewentualnego nieuregulowania we właściwym terminie.

Zgodnie z art.736 § 1 k.p.c. wniosek o udzielenie zabezpieczenia powinien odpowiadać wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego, a nadto zawierać wskazanie sposobu zabezpieczenia, przy czym sąd rozpoznaje wniosek

w jego granicach (art.738 k.p.c.). Powyższe oznacza m.in., że sąd związany jest wskazanym we wniosku sposobem zabezpieczenia, musi przy tym być to sposób przewidziany w przepisach prawa. W myśl art. 730 [1] § 3 k.p.c. przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należyłą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę. Mając powyższe na uwadze, na podstawie art.730 k.p.c. w zw. z art.730¹ k.p.c. a contrario orzeczono jak na wstępie.

SSO Joanna Kruczkowska

ZARZĄDZENIE

(...)

SSO Joanna Kruczkowska